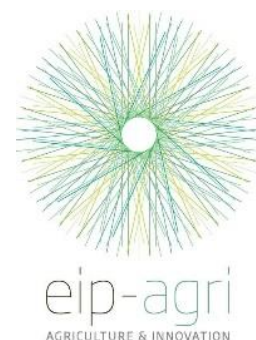

„Inšpirácie k inováciám“

Inšpiratívna myšlienka

Umelo vybudovaná mokrad' na čistenie vody

Znižovanie koncentrácie dusíka a fosforu, zvýšenie výnosov

Umelo vybudované mokrade môžu byť prínosné pri spracovaní poľnohospodárskej odpadovej vody a jej odvádzaní. Rastliny v tomto systéme zadržiavajú dusík, fosfor a čistia vodu. Nemecká Operačná skupina MeerGewinn testuje za týmto účelom rôzne druhy rastlín. Henning Holst z DUENE Inštitútu trvalo udržateľného rozvoja krajiny, ktorý je partnerom nám hovorí: „Preskúmame inovatívnu aplikáciu rastlín, ktoré môžu byť použité ako krmivo alebo okrasné rastliny a môžu skutočne priniesť výnosy farme.“

Umelo vytvorené mokrade môžu byť použité na účely zadržania živín a teda aj čistenie vody. Systémy môžu byť realizované v rôznych veľkostiach - od malých čistiarní až po veľké zadržiavacie plochy. Nielenže rastliny zadržiavajú živiny, ale mokrade prispievajú aj k procesu úpravy vody: „Mokrade môžu potenciálne poskytovať dodatočné služby ekosystému - ako sú povodňové vody, skladovanie vody a podpora biodiverzity,“ vysvetľuje Max Wenzel z DUENE.

„Vďaka poľnohospodárskej činnosti v oblasti Meklenburska (západná časť Nemecka) je Baltské more a väčšina vodných tokov silne znečistené nadbytkom živín,“ vysvetľuje Nora Köhnová z DUENE. Operačná skupina MeerGewinn sa zameriava na testovanie rôznych rastlín pri vytváraní mokradí, ktoré by mohli fungovať nielen ako čističky vody, ale ktoré môže poľnohospodár pestovať aj ako pridanú hodnotu k súčasnému poľnohospodárskemu systému: „Naším cieľom je používať tieto živiny pre narastúce obnoviteľné zdroje: krmivo, okrasné rastliny, byliny alebo obnoviteľné suroviny.“

MeerGewinn je spolupráca medzi spoločnosťou DUENE e.V. (výskumné centrum), mestom Loitz, poľnohospodármi, malými a strednými podnikmi. Táto kombinácia partnerov prináša všetky odborné znalosti a zdroje potrebné na začatie realizácie výstavby malých až rozsiahlych mokradí. Operačná skupina vykonáva svoju činnosť od roku 2015 a bude do roku 2019. Už vytvorila niekoľko pilotných projektov rôznych veľkostí, v ktorých partneri projektu podporujú obsah a plánovanie budovaných mokradí:

Pilotný projekt Polder Rochow: Poľnohospodár z mesta Ueckermünde (Nemecko) chcel otestovať nový koncept využívania pôdy a poskytol časť svojej pôdy na výrobu obnoviteľných zdrojov. Vyskúšali tam používanie pálky (močiarna rastlina) ako možnosť na odstraňovanie živín a tiež okrasných rastlín (vrátane kosatca).

Pilotný projekt s Joachimom Krügerom z Pflanzenkläranlagen GmbH: Tento pilotný projekt v súčasnosti robí novú sériu experimentov v účelových skúšobných bazénoch. Tri zasadené povodia obsahujú šesť rôznych druhov rastlín. Okrasné rastliny, potravinárske rastliny a liečivé rastliny sú predmetom skúmania ich schopností rastu vo vode z čističky odpadových vôd. „Experimentálna konštrukcia zabezpečuje čo najpresnejšie nastavenie podmienok v umelých mokradiach na čistenie odpadových vôd. Pomocou merania živín môžeme presne dokumentovať potenciál zadržiavania živín a zvýšený výnos spojený s ďalšími živinami,“ Hovorí Max Wenzel.

Posledná fáza projektu sa zameria na posúdenie realistických ekonomických ukazovateľov obnoviteľných zdrojov z budovaných mokradí. Operačná skupina uverejní brožúru s cieľom zhrnúť jej výsledky. Projekt navyše vykoná analýzu uskutočniteľnosti pre veľkoplošné vybudovanie mokradí.

„Vybudované mokrade vytvárajú nové kruhové hodnotové reťazce, ktoré môžu priniesť pozitívny regionálny hospodársky prínos. Chceme povzbudiť poľnohospodárov a vlastníkov pôdy a umožniť im, aby využívali vybudované mokrade pre svoj vlastný hospodársky úžitok a súčasne šetrili životné prostredie pre nadchádzajúce generácie,“ hovorí Henning Holst.

„MeerGewinn“ – vysvetlenie názvu:

Meer – v preklade more a tiež to znie ako „Mehr“ čo znamená viac.

Gewinn znamená profit.

Workshop EIP-AGRI

Spájanie inovatívnych projektov: Voda a poľnohospodárstvo

„Workshop EIP-AGRI bol pre náš projekt veľmi užitočný. Boli to inšpiratívne diskusie s odborníkmi z celej Európy. Zvlášť pre naše ciele v oblasti sieťovania a budovania kontaktov to bolo veľmi užitočné, pretože sme si vytvorili dobré kontakty s projektmi a ďalšími kolegami. Jeden z cieľov, ktoré sme stanovili v našich projektoch, je zameranie sa na stav živín v Baltskom mori, preto sú dôležité kontakty s inými medzinárodnými projektmi. Navštíviť suchšie oblasti a vidieť praktické príklady bolo veľmi užitočné pre získavanie poznatkov v oblasti spravovania zdrojov vody. Použitie niektorých poznatkov o „poľnohospodárstve v

suchých podmienkach“ by mohlo byť pomerne užitočné pri riešení problémov v daždivej severnej Európe - najmä pokiaľ ide o klimatické zmeny,“ poznamenal Henning Holst.

Všetky informácie o spomínanom EIP-AGRI workshope môžete nájsť tu: <https://ec.europa.eu/eip/agriculture/event/eip-agri-workshop-connecting-innovative-projects>

Kontakt a informácie:

Henning Holst: henning.holst@duene-greifswald.de

Max Wenzel: max.wenzel@duene-greifswald.de

Nora Köhn: nora.koehn@duene-greifswald.de

http://www.duene-greifswald.de/de/projekte.php_meergewinn.php

Fotodomukentácia: Shutterstock, DUENE e.V. a https://ec.europa.eu/eip/agriculture/sites/agri-eip/files/field_core_attachments/nw_meergewinn_09102018_en.pdf

Zdroj: https://ec.europa.eu/eip/agriculture/sites/agri-eip/files/field_core_attachments/nw_meergewinn_09102018_en.pdf

Fotodokumentácia: https://ec.europa.eu/eip/agriculture/sites/agri-eip/files/awp2018-press-06_carbonstorage_final.pdf

Voľný preklad do slovenského jazyka: Ing. Michaela Töröková

Neprešlo jazykovou úpravou.